

Het WWW in het DJ 2: De rol van dromen in het boeddhisme

Barbara Roukema

Voor ieder die belangstelling heeft voor de rol van dromen in het boeddhisme is er een documentaire te vinden op de website www.uitzendinggemist.nl. De titel luidt: "Mijn reïncarnatie. Vader, zoon en lotsbestemming". Uitzenddatum: donderdag 11-8-2011 23:15 - 01:20, Ned. 2 (ook te vinden via de website van de boeddhistische omroepstichting www.boeddhistischeomroep.nl).

Deze film volgt de gereïncarneerde Tibetaanse spirituele meester Chögyal Namkhai Norbu bij zijn missie om de Dzogchen-traditie voor het nageslacht te bewaren. Ook zien we zijn in Italië geboren zoon Yeshi. Hij werd bij zijn geboorte herkend als de reïncarnatie van de hooggeplaatste spirituele meester Khyentse Rinpoche Chökyi Wangchug. Deze werd vermoord door de Chinezen na de bezetting van Tibet in 1959.

De film toont verschillende verhaallijnen. Zo wil Yeshi geen leraar worden zoals zijn vader. Evenmin wil hij naar zijn Tibetaanse klooster terugkeren, om de leerlingen te ontmoeten die sinds het overlijden van zijn vorige reïncarnatie op hem wachten. Hij ambieert een normaal leven, weg van de hordes toegewijde studenten die zijn vader altijd omringden. Te kunnen volgen hoe hij hierin in de loop van jaren een ontwikkeling doormaakt, maakt indruk.

In het bijzonder trof mij de vanzelfsprekende rol die dromen blijken in te nemen in hun leven. Hieronder volgt een opsomming van de diverse fragmenten over dromen van zowel zoon Yeshi (Y) als vader Chögyal Namkhai Norbu (C). De tijdsaanduidingen volgen de weergave op <http://player.omroep.nl/?afIID=12935023>.

0 min: [Y] "Ik heb altijd dromen gehad sinds ik vijf jaar was. Vreemde visioenen...die me heel bang maakten. Ik wilde niet naar Tibet! Ik heb mijn vader ernaar gevraagd, maar hij geeft geen antwoord."

15.40 min: [C] "In 1959 bezetten de chinezen Tibet. Veel nare dromen gaven aan dat ik daar weg moest gaan. Daarom ben ik weggegaan."

18.55 min: [C] "Toen mijn zoon nog in de buik van zijn moeder zat, kreeg ik allerlei dromen. Dromen over mijn oom, Khyentse Rinpoche, die een van mijn leraren was". Met mijn vrouw ging ik toen op bezoek bij [mijn oom], die haar een soort krachtstransmissie gaf. ... Een lama in India stuurde later een brief waarin hij schreef dat mijn zoon een incarnatie van mijn oom was".

20.20 min: [Y] "Ja ik heb veel wat ze noemen 'tekenen'. Zoals dat ik vaak over een bepaalde plaats gedroomd had, die ik later op een foto herkende. Een heel oude plaats in Tibet."

39.00 min: [C] "Als ik een idee heb, of iets waarvan ik denk dat het belangrijk is, dan kan ik gemakkelijk antwoord krijgen via een droom. Voordat ik mijn leraar Leraar Changchub Dorje ontmoette had ik wel interessante dromen, maar dat waren gewoon maar dromen. Geen dromen waarbij ik me ervan bewust ben dat ik droom. Maar toen ik CD had ontmoet, ontwikkelde ik het vermogen bewust te dromen. En later ben ik daar steeds vertrouwder mee geworden. Ik zie dromen als iets heel belangrijks voor beoefenaren. Hoe je dat vermogen door beoefening kunt ontwikkelen. Dat is een unieke benadering."

57.00 min: [Y] "Nadat mijn dromen een tijdje waren weggeweest, kreeg ik als volwassene nieuwe dromen. Ik heb toen de keuze gemaakt om met mijn werk te stoppen. En heb nog meer dromen gekregen, die niet te verklaren zijn."

1u 04 min: [Y ten tijde van zijn inwijding] "Ik heb iets gedroomd. Een monnik in oranje kleren gaf me een purba met de woorden: deze moet je wegwerpen om je dualistische visie achter je te laten."

1u.07 min: [Y] ... "Die nacht had ik een droom over dood en wedergeboorte, met daarin herinneringen aan mijn dood. ...Op een vreselijke plek, als een Chinees gevangenenkamp. Het gevoel was angst. Angst dat er de volgende dag gemarteld zou gaan worden. En op een bepaald moment stopte mijn hart, als bij een hartaanval. Ik was erg bang."

1u.15 min: [Y, bij zijn reis in Tibet]. Dit is het landschap van mijn droom! Met het klooster erbij en alles eromheen. Dat ik dat eerder niet begrepen heb ... mijn dromen op mijn vijfde jaar gingen meer over de toekomst dan het verleden. Want dit kleine klooster en deze ei-vormige oven, die ik herken vanuit mijn kinderdroom, zijn pas drie jaar geleden gebouwd. Dat betekent voor mij dat het nu de juiste tijd is om mijn eigen leraarschap te aanvaarden. "

Chögyal Namkhai Norbu wordt algemeen beschouwd als een van de grote hedendaagse levende Dzogchen-leraren¹⁾. In 1955 ontmoette hij Changchub Dorje (1826-1961), zijn belangrijkste Dzogchen leraar, wiens levensstijl en stijl van onderricht geven hem diep inspireerden.

¹⁾ Dzogchen is een samenvoeging van "Dzogpa Chenpo" en betekent "Grote Perfectie". Binnen het Tibetaans Boeddhisme wordt het beschouwd als het hoogste en meest directe pad naar spirituele verlichting. Dzogchen refereert aan de inherente natuur van de geest in elk persoon. Deze is vrij van elke beperking en conditionering. Zij die het Dzogchen-pad volgen streven ernaar de natuur van de geest te integreren in ervaringen van het dagelijkse leven (red.).